

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 854/2005/EY,**tehty 11 päivänä toukokuuta 2005,****Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa säädettyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Internetin ja uuden teknologian kuten matkapuhelinten käyttö kasvaa edelleen yhteisössä huomattavasti. Tämän ohella erityisesti lapsiin kohdistuvat vaarat ja teknologian väärinkäyttö jatkuvat ja uusia vaaroja ja väärinkäyttömuotoja kehitetään. Jotta voitaisiin edistää Internetin ja uuden verkkoteknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä, tarvitaan toimia niiden käyttöturvallisuuden parantamiseksi ja loppukäyttäjien suojelemiseksi ei-toivotulta sisällöltä.
- (2) Lissabonin strategiaa kehittävässä eEurope 2005 -toimintasuunnitelmassa pyritään edistämään turvallisia palveluja, sovelluksia ja sisältöä, jotka perustuvat laajalti käytettävissä oleviin laajakaistayhteyksiin. Sen tavoitteisiin

kuuluvat turvallinen tietoinfrastruktuuri, parhaiden toimintatapojen kehittäminen, analysointi ja levittäminen, vertailuanalyysit ja verkkotoimintoja koskevien politiikkojen koordinoitimekanismit.

- (3) Yhteisön tasolla parhaillaan perustettavaan digitaalisen sisällön haasteita tietoyhteiskunnassa koskevaan oikeudelliseen kehykseen sisältyvät verkkotoimintoja koskevat säännöt, erityisesti pyytämättä saapuvan kaupallisen sähköpostin osalta yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetussa direktiivissä ⁽³⁾ ja välittäjinä toimivia palveluntarjoajia koskevien tärkeiden vastuunäkökohtien osalta sähköisestä kaupasta annetussa direktiivissä ⁽⁴⁾ annetut säännöt sekä jäsenvaltioille, Internet-alalle, asianomaisille osapuolille ja komissiolle annetut suositukset ja suosituksessa 98/560/EY ⁽⁵⁾ annetut alaikäisten suojelua koskevat ohjeelliset suuntaviivat.
- (4) Sekä lapsille mahdollisesti haitallisen ja loppukäyttäjille päätyvän ei-toivotun sisällön torjumisen että lainvastaisen sisällön, erityisesti lapsipornografian ja rasistisen materiaalin, torjumisen alueella on jatkuvaa tarvetta toimenpiteisiin.
- (5) On toivottavaa päästä kansainväliseen sopimukseen oikeudellisesti sitovista perussäännöistä, mutta tätä ei ole helppo toteuttaa. Vaikka sopimukseen päästäisiinkin, se ei sellaisenaan riitä varmistamaan, että säännöt pannaan täytäntöön tai että riskin alaisia suojellaan.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Neuvoston suositus 98/560/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 1998, Euroopan audiovisuaalisia ja tietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyyn parantamisesta edistämällä kansallisia järjestelmiä, joiden tarkoituksena on saattaa alaikäisten ja ihmisarvon suojeleu vertailukelpoiselle ja tehokkaalle tasolle (EYVL L 270, 7.10.1998, s. 48).

⁽¹⁾ Lausunto annettu 16. joulukuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 2. joulukuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 12. huhtikuuta 2005.

- (6) Päätöksellä N:o 276/1999/EY⁽¹⁾ hyväksytystä Internetin käyttöturvallisuutta koskevasta toimintaohjelmasta (1999–2004) on myönnetty yhteisön rahoitusta, jolla on menestyksekkäästi kannustettu monia aloitteita ja joilla on tuotettu eurooppalaista lisäarvoa. Lisärahoituksella autetaan uusia aloitteita jatkamaan tähän saakka toteutuneista saavutuksista eteenpäin.
- (7) Tarvitaan edelleen käytännön toimenpiteitä, joilla rohkaistaan ilmoittamaan lainvastaisesta sisällöstä niille, joilla on mahdollisuus puuttua siihen, rohkaistaan suodatintekniikoiden suorituskykyä koskevaa arviointia ja näiden tekniikoiden vertailuanalyysijä, laajennetaan sovitut käyttäytymissäännöt sisältävien toimintasäännösten käyttöä ja tiedotetaan vanhemmille ja valistetaan heitä parhaista tavoista hyötyä uuden verkkoteknologian mahdollisuuksista turvallisella tavalla.
- (8) On tärkeää, että jäsenvaltioissa ryhdytään toimiin, joihin osallistuvat kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason hallinto, verkko-operaattorit, vanhemmat, opettajat ja koulujen hallinto. Yhteisö voi edistää jäsenvaltioiden parhaita toimintatapoja toimimalla suunnannäyttäjänä sekä Euroopan unionin tasolla että kansainvälisesti ja tukemalla Euroopan tason vertailuanalyysijä, verkottumista ja soveltavaa tutkimusta.
- (9) Olennaista on myös kansainvälinen yhteistyö, jota voidaan edistää, koordinoida, välittää eteenpäin ja toteuttaa yhteisön verkostojen kautta.
- (10) Toimenpiteet, jotka komissiolle on valtuudet toteuttaa sille tällä päätöksellä siirretyn täytäntöönpanovallan nojalla, ovat pääasiallisesti menettelyä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettuja budjettivaikutuksiin huomattavien ohjelmien toteuttamiseen liittyviä hallintotoimenpiteitä. Näistä toimenpiteistä olisi siksi päätettävä mainitun päätöksen 4 artiklassa säädetyn hallintomenettelyn mukaisesti.
- (11) Komission olisi varmistettava täydentävyys ja synergia aiheeseen liittyvien yhteisön aloitteiden ja ohjelmien kanssa ottamalla muun muassa huomioon muiden elinten toteuttamat toimet.
- (12) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁽³⁾ 33 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (13) Tämän päätöksen tavoitteita, eli Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämistä sekä lainvastaisen ja loppukäyttäjälle ei-toivotun sisällön torjumista, ei toiminnan rajojen yli ulottuvan luonteen vuoksi voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toimien Euroopan laajuuden kattavuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, ja sen vuoksi yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (14) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti sen 7 ja 8 artiklassa, esitettyjä periaatteita.

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Ohjelman tavoite

1. Tällä päätöksellä perustetaan vuosiksi 2005–2008 yhteisön ohjelma Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi, erityisesti lasten näkökulmasta, ja lainvastaisen sekä loppukäyttäjälle ei-toivotun sisällön torjumiseksi.

Ohjelman nimi on ”Safer Internet plus” -ohjelma (jäljempänä ”ohjelma”).

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 276/1999/EY, tehty 25 päivänä tammikuuta 1999, yhteisön monivuotisen toimintasuunnitelman hyväksymisestä, joka koskee Internetin ja uusien verkko käyttöön liittyvien tekniikoiden käyttöturvallisuuden parantamista siten, että torjutaan laitonta ja haitallista sisältöä varsinkin lasten ja alaikäisten suojelun alalla (EYVL L 33, 6.2.1999, s. 1), päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä N:o 787/2004/EY (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 12).

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1, sopimus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä 2003/429/EY (EUVL L 147, 14.6.2003, s. 25).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi ohjelma sisältää seuraavat toimet:

- a) lainvastaisen sisällön torjunta;
- b) ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta;
- c) turvallisemman käyttöympäristön luominen;
- d) tiedottaminen.

Näiden toimien alaisuudessa toteutettavat toimet yksilöidään liitteessä I.

Ohjelma toteutetaan liitteen III mukaisesti.

2 artikla

Osallistuminen

1. Ohjelmaan voivat osallistua kaikki jäsenvaltioihin sijoittuneet oikeussubjektit.

Myös ehdokasmaihin sijoittuneet oikeussubjektit voivat osallistua ohjelmaan näiden maiden kanssa tehtyjen tai myöhemmin tehtävien kahdenvälisten sopimusten mukaisesti.

2. ETA-sopimuksen sopimuspuoliin kuuluviin EFTA-valtioihin sijoittuneille oikeussubjekteille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua ohjelmaan mainitun sopimuksen pöytäkirjan 31 mukaisesti.

3. Kolmansiin maihin sijoittuneille oikeussubjekteille sekä kansainvälisille järjestöille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua ohjelmaan ilman yhteisön rahoitustukea tämän ohjelman puitteissa, jos niiden osallistuminen edesauttaa ohjelman tehokasta toteuttamista. Päätös osallistumisesta on tehtävä 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

3 artikla

Komission toimivalta

1. Komissio vastaa ohjelman toteuttamisesta.
2. Komissio laatii työohjelman tämän päätöksen perusteella.

3. Tätä ohjelmaa toteutettaessa komissio varmistaa läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa sen yleisen yhdenmukaisuuden ja täydentävyyden muiden asiaan liittyvien yhteisön politiikkien, ohjelmien ja toimien kanssa, erityisesti yhteisön tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevien ohjelmien sekä Daphne II ⁽¹⁾ - ja Modinis ⁽²⁾ -ohjelmien sekä Digitaalinen sisältö ⁽³⁾ -ohjelman kanssa.

4. Komissio noudattaa 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä seuraavia tehtäviä hoitaessaan:

- a) työohjelman hyväksyminen ja muuttaminen;
- b) talousarvion kustannusten jakaminen;
- c) ehdotuspyyntöjen perusteiden ja sisällön määrittely 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti;
- d) yhteisön rahoitusta koskevien ehdotuspyyntöjen perusteella ehdotettujen hankkeiden arviointi, kun arvioitu yhteisön osuus rahoituksesta on vähintään 500 000 euroa;
- e) liitteessä III esitetyistä säännöistä poikkeaminen;
- f) ohjelman arviointitoimenpiteet.

5. Komissio tiedottaa 4 artiklassa tarkoitettulle komitealle ohjelman toteuttamisen edistymisestä.

4 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 803/2004/EY, tehty 21 päivänä huhtikuuta 2004, lapsiin, nuoriin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa sekä väkivallan uhrien ja riskiryhmien suojelemista koskevan yhteisön toimintaohjelman hyväksymisestä (vuosiksi 2004–2008) (Daphne II -ohjelma) (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 2256/2003/EY, tehty 17 päivänä marraskuuta 2003, eEurope 2005 -toimintasuunnitelman seuranta, hyvien toimintatapojen levittämistä sekä verkko- ja tietoturvan parantamista koskevan monivuotisen ohjelman (2003–2005) hyväksymisestä (EUVL L 336, 23.12.2003, s. 1), päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 787/2004/EY.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 456/2005/EY, tehty 9 päivänä maaliskuuta 2005, digitaalisen sisällön saatavuuden, käytettävyyden ja hyödynnettävyyden parantamista Euroopassa koskeva monivuotinen yhteisön ohjelmasta (EUVL L 79, 16.3.2005, s. 1).

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

5 artikla

Valvonta ja arviointi

1. Komissio huolehtii tämän päätöksen mukaisten toimien ennakoarvioinnista, seurannasta ja jälkiarvioinnista varmistaakseen, että yhteisön tukea käytetään tehokkaasti.

2. Komissio valvoo ohjelman hankkeiden toteuttamista. Komissio arvioi hankkeiden toteutustapaa ja toteutuksen vaikutuksia selvittääkseen, onko alkuperäiset tavoitteet saavutettu.

3. Komissio antaa 1 artiklan 2 kohdassa lueteltujen toimien toteuttamisesta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle viimeistään vuoden 2006 puolivälissä. Tässä yhteydessä komissio raportoi siitä, onko vuosille 2007–2008 myönnetty määrä rahoitusnäkymien mukainen. Komissio toteuttaa tarvittaessa asianmukaiset toimenpiteet vuosien 2007–2008 talousarvio-menettelyssä varmistaakseen sen, että vuosittaiset määrärahat ovat rahoitusnäkymien mukaiset.

Komissio toimittaa lopullisen arviointikertomuksen ohjelman päätyttyä.

4. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle määrällisen ja laadullisen arviointinsa tulokset ja niihin mahdollisesti liittyvät ehdotukset tämän päätöksen muuttamiseksi. Tulokset toimitetaan ennen vuosien 2007 ja 2009 Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevien esitysten antamista.

6 artikla

Rahoitussäännökset

1. Rahoituspuitteiksi tämän päätöksen mukaisten yhteisön toimien toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana vahvistetaan 45 000 000 euroa, joista 20 050 000 euroa 31 päivänä joulukuuta 2006 päättyvälle jaksolle.

Määrä 31 päivää joulukuuta 2006 seuraavalle jaksolle katsotaan vahvistetuksi, jos se on kyseisen jakson osalta vuodesta 2007 alkaen voimassa olevien rahoitusnäkymien mukainen.

Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat vuosiksi 2005–2008 rahoitusnäkymien rajoissa.

2. Kustannusten ohjeellinen jakautuminen on esitetty liitteessä II.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä toukokuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
J. P. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
N. SCHMIT

LIITE I

TOIMET

1. TOIMINTALINJA 1: LAINVASTAISEN SISÄLLÖN TORJUNTA

Vihjelinjat mahdollistavat sen, että yleisö voi ilmoittaa lainvastaisesta sisällöstä. Vihjelinjoista tällaiset ilmoitukset toimitetaan asianomaiselle taholle (Internet-palvelujen tarjoajalle, poliisille tai toiselle vihjelinjalle) toimenpiteitä varten. Poliisin vihjelinjoja täydennetään siviilipuolen vihjelinjoilla mahdollisuuksien mukaan. Niiden rooli poikkeaa viranomaisten vihjelinjoista, sillä ne eivät tutki rikkomuksia tai pidätä tai syytä lainrikkoojia. Ne voivat olla osaamiskeskuksia, jotka opastavat Internet-palvelujen tarjoajia lainvastaisen sisällön tunnistamisessa.

Nykyinen vihjelinjaverkosto on ainutlaatuinen rakenne, jota ei olisi perustettu ilman yhteisön tarjoamaa rahoitusta. Kuten Internetin käyttöturvallisuutta koskevan toimintaohjelman arviointikertomuksessa vuonna 2002 todetaan, verkosto on menestyksekkäästi laajentanut jäsenmääräänsä, ja sillä on kansainvälinen kattavuus. Jotta vihjelinjoja voitaisiin kehittää siten, että kaikki niiden mahdollisuudet hyödynnetään, on tarpeen varmistaa koko Euroopan laajuinen kattavuus ja yhteistyö ja tehostaa linjojen toimintaa tietojen, parhaiden toimintatapojen ja kokemusten vaihdon kautta. Yhteisön varoja olisi myös käytettävä lisäämään yleisön tietoisuutta vihjelinjoista, jolloin niiden toiminta tehostuu.

Ehdotuspyynnön perusteella myönnetään rahoitusta vihjelinjoille, jotka toimivat verkoston keskuksina sekä toimivat yhteistyössä muiden keskusten kanssa eurooppalaisten vihjelinjojen verkostossa.

Tarvittaessa voitaisiin tukea auttavia puhelimia, joihin lapset voisivat soittaa puhuakseen heitä huolestuttavasta lainvastaisesta tai haitallisesta sisällöstä Internetissä.

Vihjelinjojen tehokkuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon useita tekijöitä. Olisi kerättävä laadullisia ja määrällisiä tietoja vihjelinjojen perustamisesta ja toiminnasta, kansallisten keskusten määrästä, maantieteellisestä kattavuudesta jäsenvaltioissa, vastaanotettujen ilmoitusten määrästä, vihjelinjojen henkilöstön määrästä ja kokemuksesta, viranomaisille ja Internet-palvelujen tarjoajille toimenpiteitä varten toimitetuista ilmoituksista ja mahdollisuuksien mukaan ilmoitusten johdosta toteutetuista toimenpiteistä, erityisesti sellaisten verkkosivujen määrästä ja luonteesta, jotka Internet-palvelujen tarjoajat ovat poistaneet vihjelinjoilta saatujen tietojen tuloksena. Nämä tiedot olisi mahdollisuuksien mukaan julkaistava ja välitettävä toimivaltaisille viranomaisille.

Ohjelman tehokkuuden varmistamiseksi uusia vihjelinjoja tarvitaan kaikissa jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa, joissa niitä ei vielä ole. Nämä uudet vihjelinjat on sovittava nopeasti ja tehokkaasti osaksi eurooppalaisten vihjelinjojen verkostoa. On asetettava kannustimia, joilla nopeutetaan vihjelinjojen perustamisprosessia. Tämän verkoston ja yhteisön ulkopuolisissa maissa (erityisesti muissa Euroopan maissa, joissa lainvastaista sisältöä säilytetään ja tuotetaan) toimivien vihjelinjojen välistä yhteyksiä olisi edistettävä siten, että mahdollistetaan yhteisen lähestymistavan kehittäminen sekä osaamisen ja parhaiden toimintatapojen siirto. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja silloin, kun se on sopivaa ja tarpeellista, yhteistyömekanismeja siviilipuolen vihjelinjojen ja lainvalvontaviranomaisten välillä on entisestään parannettava, esimerkiksi kehitettävä tällaisten vihjelinjojen toimintasääntöjä. Vihjelinjojen henkilöstölle voidaan tarvittaessa järjestää oikeudellista ja teknistä koulutusta. Vihjelinjojen aktiivinen osallistuminen verkoston toimintaan ja rajat ylittäviin toimiin on pakollista.

Vihjelinjojen olisi oltava yhteydessä jäsenvaltioiden aloitteisiin, saatava kansallista tukea ja oltava taloudellisesti turvattu, jotta toiminnan jatkuminen voidaan varmistaa tämän ohjelman voimassaoloajan jälkeen. Yhteisrahoitus on tarkoitettu siviilipuolen vihjelinjoille, ja näin ollen rahoitusta ei myönnetä poliisin ylläpitämille vihjelinjoille. Vihjelinjojen on tehtävä käyttäjille selväksi ero niiden toiminnan ja viranomaisten toiminnan välillä ja tiedotettava heille muista tavoista ilmoittaa lainvastaisesta sisällöstä.

Jotta käytettävissä olevalla rahoituksella olisi suurin mahdollinen vaikutus ja teho, vihjelinjojen on toimittava niin tehokkaasti kuin mahdollista. Tähän päästään parhaiten nimeämällä verkostolle koordinoitikeskus, joka auttaa vihjelinjoja sopimaan keskenään Euroopan tason suuntaviivojen, työskentelymenetelmien ja käytäntöjen kehittämistä siten, että noudatetaan vihjelinjoja koskevia kansallisia lakeja.

Koordinoitikeskus

- edistää verkostoa kokonaisuudessaan luodakseen Euroopan tason näkyvyyttä ja lisätäkseen yleisön tietoisuutta siitä kaikkialla Euroopan unionissa muodostamalla esimerkiksi yhden tahon, jonka kautta saa helposti yhteyden kuhunkin kansalliseen keskukseseen,

- on yhteydessä asiaankuuluviin tahoihin täydentääkseen verkoston kattavuutta jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa,
- tehostaa verkoston toimintaa,
- laatii vihjelinjoille parhaiden toimintatapojen suuntaviivat ja mukauttaa ne uuteen teknologiaan,
- järjestää säännöllistä tietojen ja kokemusten vaihtoa vihjelinjojen välillä,
- toimii neuvoja antavana ja valmentavana asiantuntijakeskittymänä toimintaansa aloittaville vihjelinjoille erityisesti ehdokasmaissa,
- luo yhteyksiä yhteisön ulkopuolisissa maissa toimiviin vihjelinjoihin,
- ylläpitää läheistä yhteistyötä tiedotusta koordinoivan keskuksen (ks. jäljempänä 4 kohta) kanssa ohjelmassa toteutettavien toimien yhtenäisyyden ja tehokkuuden varmistamiseksi ja lisätäkseen yleistä tietoisuutta vihjelinjoista,
- osallistuu Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toimintaan ja muihin asiaa koskeviin tapahtumiin koordinoitujen vihjelinjojen saamaa tietoa ja antamaa palautetta.

Koordinointikeskus seuraa vihjelinjojen tehokkuutta ja kerää niiden toiminnasta seikkaperäistä ja tarkoituksenmukaista tilastotietoa (vastaanotettujen ilmoitusten määrä ja tyyppi, suoritettujen toimenpiteet ja niiden tulokset jne.). Tilastojen olisi oltava jäsenvaltioiden kesken vertailukelpoisia.

Vihjelinjojen verkostolla olisi varmistettava, että lainvastaisen sisällön tärkeimmät lajit katetaan ja niistä raportoidaan – lainvastaisen sisällön käsitettä olisi laajennettava lapsipornografiasta myös muuhun lainvastaiseen sisältöön. Muiden aihepiirien kuten rasistisen materiaalin käsittelyyn saatetaan tarvita muunlaisia mekanismeja ja muunlaista osaamista, ja se saattaa edellyttää muiden, erilaisia asioita käsittelevien keskustusten osallistumista. Koska ohjelman rahoitusvarat ja hallinnointikapasiteetti ovat rajalliset, kaikille tällaisille keskuksille ei välttämättä myönnetä rahoitusta; rahoitusta joudutaan mahdollisesti keskittämään koordinoitujen keskustusten vahvistamiseen näillä alueilla.

2. TOIMINTALINJA 2: EI-TOIVOTUN JA HAITALLISEN SISÄLLÖN TORJUNTA

Lainvastaisen sisällön torjumiseksi sen lähteellä toteutettavien toimien lisäksi käyttäjät – alaikäisten osalta heistä vastaavat aikuiset – saattavat tarvita teknisiä välineitä. Näiden välineiden saatavuutta voidaan edistää, jotta käyttäjät voisivat itse päättää, kuinka käsitellä ei-toivottua ja haitallista sisältöä (päätoisvallan antaminen käyttäjille).

Olisi myönnettävä lisärahoitusta saatavilla olevien suodatussovellusten ja -palvelujen suorituskykyä ja tehokkuutta koskevan tiedon lisäämiseksi, jonka avulla käyttäjät voivat tehdä paremmin valintoja. Käyttäjryhmät ja tieteelliset tutkimuslaitokset voivat olla arvokkaita kumppaneita tähän pyrittäessä.

Suodatusteknologiaan yhdistettyinä luokittelujärjestelmillä ja laatumerkinnöillä voidaan antaa käyttäjille mahdollisuudet valita sisältö, jonka he haluavat vastaanottaa, ja vanhemmille ja kasvattajille Euroopassa tarvittavat tiedot, joiden pohjalta he voivat tehdä päätöksensä kulttuurinsa ja kielivalintojensa mukaisesti. Rahoitus olisi aikaisempien hankkeiden tulokset huomioon ottaen kohdennettava hankkeille, joissa pyritään mukauttamaan luokittelujärjestelmiä ja laatumerkintöjä siten, että niissä otetaan huomioon televiestinnän, audiovisuaalisten viestimien ja tietotekniikan lähentyminen, sekä itsesääntelyaloitteille, joilla tuetaan itse myönnettyjen laatumerkintöjen ja niiden asianmukaisuutta arvioivien yhteisöjen luotettavuutta. Saatetaan tarvita lisäponnisteluja myös luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen edistämiseksi sisällöntuottajien parissa.

Olisi toivottavaa yrittää jo kehittäelyvaiheessa ottaa huomioon uuden teknologian mahdolliset vaikutukset siihen, kuinka turvallista sen käyttö on lapsille, sen sijaan, että yritetään ratkoa jo kehitetyn uuden teknologian mahdollisia seurauksia. Loppukäyttäjän turvallisuus on peruste, joka on otettava huomioon teknisten ja kaupallisten näkökohtien ohella. Näin voitaisiin tehdä esimerkiksi edistämällä lasten hyvinvointiin erikoistuneiden ja teknisten asiantuntijoiden välistä näkemystenvaihtoa. Olisi kuitenkin otettava huomioon, että kaikkia verkkomaailmaan kehitettäviä tuotteita ei ole tarkoitettu lasten käyttöön.

Ohjelmasta rahoitetaan näin ollen teknisiä menetelmiä, jotka täyttävät käyttäjien tarpeet ja joiden avulla he voivat rajoittaa vastaanottamansa ei-toivotun ja haitallisen sisällön määrää sekä hallita saamaansa ei-toivottua roskapostia, mukaan luettuina

- saatavilla olevan suodatusteknologian tehokkuuden arviointi ja siitä tiedottaminen yleisölle selvällä, yksinkertaisella ja helposti vertailtavalla tavalla,
- ei-toivottuun ja haitalliseen sisältöön tehokkaasti puuttumista koskevien tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihtamisen helpottaminen ja koordinointi,
- luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen käytön yleisyyden edistäminen sisällöntuottajien parissa ja luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen mukauttaminen siten, että niissä otetaan huomioon saman sisällön saatavuus useiden jakelukanavien kautta (konvergenssi),
- tarvittaessa suodatusteknologian saatavuuden edistäminen erityisesti kielillä, joita markkinat eivät kata tyydyttävästi; käytettyjen tekniikkojen olisi tarvittaessa turvattava oikeus yksityisyyteen direktiivien 95/46/EY⁽¹⁾ ja 2002/58/EY mukaisesti.

Yksityisyyden suojaa parantavien teknologisten toimien käyttöä edistetään. Tämän toimintalinjan toimissa otetaan täysimääräisesti huomioon tietojärjestelmiä vastaan tehtävistä hyökkäyksistä 24 päivänä helmikuuta 2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2005/222/YOS⁽²⁾ määräykset.

Tällaisten toimien toteuttamista koordinoidaan tiiviisti nykyistä turvallisempaa käyttöympäristöä edistävien toimien (itsesääntelytoimet) ja tietoisuuden lisäämistöimien (yleisölle tiedottaminen ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjumisesta) kanssa.

3. TOIMI 3: TURVALLISEMMAN KÄYTTÖYMPÄRISTÖN LUOMINEN

Hyvin toimiva itsesääntelyjärjestelmä on tärkeä osatekijä ei-toivotun, haitallisen ja lainvastaisen sisällön liikkumisen rajoittamisessa. Itsesääntelyyn sisältyy useita osia: osapuolten kuuleminen ja asianmukainen edustus, toimintasäännöt, yhteisön tason toimintaa helpottavat kansalliset elimet ja itsesääntelykehysten kansallinen arviointi⁽³⁾. Tällä alueella tarvitaan jatkuvasti yhteisön toimia, jotta eurooppalaista Internet-alaa ja uuden verkkoteknologian alaa kannustettaisiin noudattamaan toimintasääntöjä.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevästä foorumista, joka kehitettiin Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevassa ohjelmassa vuonna 2004, tulee keskustelufoorumi, jossa on Internet-alan, lainvalvontaviranomaisten, politiikan laatijoiden ja käyttäjäryhmien (esim. vanhempainyhdistysten tai opettajajärjestöjen, lastensuojeluryhmien, kuluttajansuojelinten sekä kansalaisoikeuksia ja digitaaliseen sisältöön kohdistuvia oikeuksia valvovien järjestöjen) edustajia. Se toimii kanavana kokemusten vaihdolle kansallisten yhteissääntely- tai itsesääntelyelinten kesken ja tarjoaa Internet-alalle mahdollisuuden osallistua keskusteluun tavoista torjua lainvastaista sisältöä.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi on keskeinen väline asiantuntijatasoisen keskusteluun ja yhteisymmärryksen hakemiseen sekä päätelmien, suositusten, suuntaviivojen jne. esittämiseen asiaankuuluville kansallisille ja eurooppalaisille kanaville.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi kattaa kaikki toimet, helpottaa keskustelua ja edistää lainvastaisen, ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjuntaan liittyviä toimia. Foorumi muodostuu täysistunnoista ja tarvittaessa erityiskysymyksiä varten koolle kutsuttavista työryhmistä, joille asetetaan selkeät tavoitteet ja määräajat, ja siellä tapaavat toimijat kaikilta eri alueilta, mukaan luettuina julkisten virastojen ja hallitusten ohjelmien, standardointielinten, Internet-alan, komission yksiköiden ja käyttäjäryhmien (esim. vanhempainyhdistysten tai opettajajärjestöjen, lastensuojeluryhmien, kuluttajansuojeluelinten sekä kansalaisoikeuksia ja digitaaliseen sisältöön kohdistuvia oikeuksia valvovien järjestöjen) edustajat. Foorumi tarjoaa kansallisella ja Euroopan tasolla toimiville, erityisesti jäsenvaltioiden ohjelmiin ja aloitteisiin osallistuville ihmisille mahdollisuuden vaihtaa näkemyksiä, tietoja ja kokemuksia. Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin olisi tarvittaessa vaihdettava tietoa ja toimittava yhteistyössä aiheeseen liittyvillä aloilla, kuten verkko- ja tietoturva-alalla, toimivien järjestöjen kanssa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EUVL L 69, 16.3.2005, s. 67.

⁽³⁾ Ks. alaikäisten ja ihmisarvon suojelua audiovisuaalisissa verkko- ja tietopalveluissa koskevan itsesääntelykehysten toteuttamista kansallisella tasolla koskevat ohjeelliset suuntaviivat suosituksessa 98/560/EY.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin erityistavoitteina ovat:

1. edistää asiaan kuuluvien tahojen verkottumista jäsenvaltioissa ja kehittää yhteyksiä itsesääntelyelimiin Euroopan ulkopuolella;
2. edistää yhteisymmärrystä ja itsesääntelyä verkkosivustojen laatuluokittelua, viestintenvälistä sisältöluokittelua, luokittelua ja suodatustekniikkaa koskevissa asioissa sekä laajentaa näiden soveltamista uusiin sisältömuotoihin kuten verkkopeleihin ja uusiin verkkoonpääsyn muotoihin kuten matkapuhelimiin;
3. kannustaa palveluntarjoajia laatimaan toimintasääntöjä esimerkiksi ilmoitus- ja poistamismenettelyjen avoimesta ja vastuullisesta käsittelystä sekä tiedottamisesta käyttäjille Internetin käyttöturvallisuudesta ja lainvastaisen sisällön ilmoittamiseen tarkoitetuista vihjelinjoista;
4. edistää tutkimusta, joka koskee luokitteluhankkeiden ja suodatustekniikoiden tehokkuutta. Käyttäjryhmät ja tieteelliset tutkimuslaitokset voivat olla arvokkaita kumppaneita tähän pyrittäessä.

Käynnissä olevista ja loppuun saatetuista, ohjelmasta yhteisrahoitetuista hankkeista saatavat tulokset ja löydökset otetaan prosessissa huomioon. Tarjoamalla avoimen keskustelukanavan foorumi auttaa lisäämään tietoisuutta ja aktivoimaan ehdokasmaiden ja kolmansien maiden osallistumista ja käsittelemään maailmanlaajuisia ongelmia kansainvälisesti. Foorumi huolehtii myös siitä, että keskeiset yhdistykset, kuten käyttäjryhmät (esim. vanhempainyhdistykset tai opettajajärjestöt, lastensuojeluryhmät, kuluttajansuojaelimet sekä kansalaisoikeuksia ja digitaaliseen sisältöön kohdistuvia oikeuksia valvovat järjestöt), alan edustajat ja viranomaiset ovat tietoisia ja niitä kuullaan yhteisön ja muun maailman käyttöturvallisuusaloitteista ja että ne vaikuttavat niihin.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi on avoin asiasta kiinnostuneiden osapuolten osallistumiselle myös yhteisön ulkopuolisista maista ja ehdokasmaista. Foorumiin liitetään myös kansainvälistä yhteistyötä edistäviä pyöreän pöydän keskusteluja, joilla varmistetaan parhaita käytäntöjä, toimintasääntöjä, itsesääntelyä ja laatuluokittelua koskeva säännöllinen vuoropuhelu. Komissio varmistaa, että synergiat asiaan liittyvien tahojen ja vastaavien aloitteiden kanssa hyödynnetään täysin.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin sihteeristöpalvelujen tuottamisesta saatetaan järjestää tarjouspyyntö. Sihteeristön tehtäviin liittyy alakohtaisten asiantuntijoiden tutkimusteemoja koskevien ehdotusten kokoaminen, valmisteluasiakirjojen laatiminen ja päätelmien kirjaaminen.

Yhteisön rahoitusta voitaisiin myöntää myös itsesääntelyhankkeille, joissa laaditaan rajojen yli ulottuvia toimintasääntöjä. Voidaan myös tukea seuraavanlaisia toimia: yhteisön tason yhteistyön varmistaminen jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden asiaa käsittelevien elinten välisen verkottumisen ja asiaa koskevien olennaisten oikeudellisten ja sääntelykysymysten systemaattisen tarkastelun ja niistä raportoinnin kautta; itsesääntelyn arviointi- ja sertifiointimenetelmien kehittäminen; käytännön avun antaminen maille, jotka haluavat perustaa itsesääntelyelimiä; ja yhteyksien laajentaminen Euroopan ulkopuolella toimiviin itsesääntelyelimiin.

4. TOIMINTALINJA 4: TIEDOTTAMINEN

Tietoisuuden lisäämistä koskevien toimien tulisi kattaa useita lainvastaisen, ei-toivotun ja haitallisen sisällön luokkia (esimerkiksi lapsille sopimattomaksi katsottu sisältö sekä rasistinen ja muukalaisvihamielinen sisältö), ja tarvittaessa niissä olisi otettava asiaan liittyen huomioon kuluttajansuojakysymykset, tietosuoja sekä tietoturva- ja verkkoturvallisuuskysymykset (virukset/roskaposti). Niissä olisi käsiteltävä Internetin kautta levitettävää sisältöä sekä uudentyypistä vuorovaikutteista tietoa ja viestintää, joka yleistyy Internet- ja matkapuhelinteknologian (esim. vertaispalvelujen, laajakaistavideon, pikaviestipalvelujen, verkkojuttelusivujen jne.) käytön nopeasti lisääntyessä.

Komissio jatkaa edelleen toimenpiteitä sellaisten kustannustehokkaiden tiedonlevitysmenetelmien edistämiseksi, joilla saavutetaan suuret määrät käyttäjiä, muun muassa käyttämällä kohderyhmien saavuttamiseen laajapohjaisia järjestöjä ja sähköisiä tiedonvälityskanavia. Komissio voisi harkita erityisesti joukkoviestinten käyttöä ja tiedotusaineiston levittämistä kouluihin ja Internet-kahviloihin.

Ohjelmassa tuetaan avoimen tarjouspyynnön kautta valittavia asianmukaisia elimiä, jotka toimivat tiedotuskeskuksina kussakin jäsenvaltiossa ja ehdokasmaassa. Nämä keskuksot toteuttavat tiedotustoimia ja -ohjelmia tiiviissä yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden kanssa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Yksi keskuksista toimii koordinoitikeskuksena, joka takaa eurooppalaisen lisäarvon ja ylläpitää tiiviitä yhteyksiä muihin keskuksiin varmistaakseen parhaita toimintatapoja koskevan tiedonvaihdon.

Elinten, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan tiedotuskeskuksina, on kyettävä näyttämään, että niillä on kansallisten viranomaisten vahva tuki. Niillä olisi oltava selkeät valtuudet tiedottaa yleisölle Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuusasioista tai media- ja informaatiolukutaidosta ja tarvittavat taloudelliset resurssit panna nämä valtuudet täytäntöön.

Tiedotuskeskusten tehtävänä on

- laatia yhtenäisiä, osuvia ja kohdennettuja tiedotuskampanjoita käyttäen soveltuvimpia viestimiä ja ottaen huomioon muissa maissa todetut parhaat käytännöt ja kokemukset,
- perustaa ja ylläpitää kumppanuuksia (virallisia ja epävirallisia) tärkeimpien toimijoiden (julkisten virastojen, lehdistö- ja mediaryhmien, Internet-palvelujen tarjoajien järjestöjen, käyttäjäryhmien, koulutusalan sidosryhmien) ja kyseisessä maassa toteutettavien Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuteen liittyvien toimien kanssa,
- edistää erityisesti koulutusalan ja teknologian alan sidosryhmien välistä vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa,
- tarvittaessa tehdä yhteistyötä tähän ohjelmaan liittyvillä aloilla, kuten yleisemmällä media- ja informaatiolukutaidon tai kuluttajansuojelun aloilla,
- tiedottaa käyttäjille eurooppalaisista suodatussovelluksista ja -palveluista sekä vihjelinjoista ja itsesääntelyjärjestelmistä,
- tehdä aktiivista yhteistyötä muiden eurooppalaisessa verkostossa olevien kansallisten keskusten kanssa vaihtamalla tietoja parhaista käytännöistä, osallistumalla kokouksiin ja suunnittelemalla ja toteuttamalla eurooppalaista lähestymistapaa, jota voidaan tarvittaessa mukauttaa kansallisten kielikysymysten ja kulttuurisidonnaisten mieltymysten mukaisesti,
- tarjota asiantuntemusta ja teknistä apua uusien tiedotuskeskusten perustamisessa (kokeneemmat keskuksot voisivat toimia "kummeina" uusille keskuksille).

Mahdollisimman laajan yhteistyön ja toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi koordinoitikeskukselle myönnetään rahoitusta, jolla se voi antaa logistista ja infrastruktuuritukea kunkin jäsenvaltion keskuksille. Näin varmistetaan Euroopan laajuinen näkyvyys, hyvä tiedonkulku ja kokemustenvaihto siten, että opittua voidaan hyödyntää jatkuvasti (esim. mukauttamalla tiedotusmateriaalia).

Koordinoitikeskuksen tehtävänä on

- varmistaa tehokas tiedonkulku ja tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihto verkoston sisällä,
- antaa koulutusta Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuudesta tiedotuskeskusten henkilöstölle (kouluttajien koulutus),
- antaa teknistä tukea ehdokasmaille, jotka haluavat käynnistää tiedotustoimintaa,
- koordinoita tiedotuskeskusten asiantuntemuksen ja teknisen avun tarjontaa tiedotuskeskusten käynnistämässä,
- ehdottaa indikaattoreita ja hallita tiedotustoimintaa koskevan tilastotiedon keräämistä, analysointia ja vaihtoa sen vaikutusten arvioimiseksi,

- tarjota infrastruktuuri kattavalle kansainväliselle tietokannalle (web-portaali), johon talletetaan tiedotus- ja tutkimusresursseista olennaisia paikallisuonteisia tietoja (tai josta on yhteys paikallisiin alisivustoihin); tällaisia tietoja voivat olla lehtileikkeet, artikkelit, kuukausittainen monikielinen uutislehti sekä tiedot Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toiminnasta,
- laajentaa yhteyksiä tiedotustoimintaan Euroopan ulkopuolella,
- osallistua Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toimintaan ja muihin asiaa koskeviin tapahtumiin koordinoitujen tiedotusverkostossa saatua tietoa ja annettua palautetta.

Tehdään myös vastaavaa tutkimusta siitä, kuinka ihmiset, erityisesti lapset, käyttävät uutta verkkoteknologiaa. Muita toimia yhteisön tasolla voisivat olla esimerkiksi erityisten lapsiystävällisten Internet-palvelujen tukeminen tai vuoden parhaan tiedotuskampanjan palkitseminen.

LIITE II

KUSTANNUSTEN SUUNTAA ANTAVA JAKAUTUMINEN

1)	Lainvastaisen sisällön torjunta	25–30 %
2)	Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	10–17 %
3)	Turvallisemman käyttöympäristön luominen	8–12 %
4)	Tiedottaminen	47–51 %

LIIITE III

OHJELMAN TOTEUTUSKEINOT

1. Komissio toteuttaa ohjelman liitteessä I eritellyn teknisen sisällön mukaisesti.
2. Ohjelma toteutetaan välillisten toimien avulla, joita ovat
 - a) yhteisrahoitteiset toimet
 - i) Pilottihankkeet ja parhaisiin toimintatapoihin liittyvät toimet sekä ad hoc -toimet ohjelman kannalta olennaisilla aloilla, mukaan luettuina parhaita toimintatapoja esittelevät hankkeet ja hankkeet, joissa nykyistä teknologiaa käytetään innovatiivisella tavalla.
 - ii) Verkostot: verkostot, jotka tuovat yhteen joukon sidosryhmiä toimien varmistamiseksi koko Euroopan unionissa ja koordinoitujen ja tietämyksen siirron helpottamiseksi. Niihin voidaan yhdistää parhaisiin toimintatapoihin liittyviä toimia.
 - iii) Tehdään myös soveltavaa Euroopan laajuista tutkimusta siitä, kuinka ihmiset, erityisesti lapset, käyttävät uutta verkkoteknologiaa.

Komission rahoitusosuus on yleensä korkeintaan 50 prosenttia hankkeen kustannuksista. Julkisen sektorin elimille voidaan hyvittää 100 prosenttia lisäkustannuksista.

- b) liitännäistoimenpiteet

Seuraavien liitännäistoimenpiteiden avulla edistetään ohjelman toteutusta tai tulevien toimien valmistelua.

- i) vertailuanalyysi ja mielipidetutkimukset, joilla tuotetaan kaikkien jäsenvaltioiden alueelta vertailukelpoisin menetelmin luotettavaa tietoa Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuudesta;
- ii) teknologian, kuten Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi suunnitellun suodatusteknologian tekninen arviointi. Arvioinnissa otetaan myös huomioon, parantaako tämä teknologia yksityisyyden suojaa vai ei;
- iii) ohjelmaa ja siihen sisältyviä toimia, mukaan luettuina itsesääntelyä ja Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin työtä tai tulevien toimintojen suunnittelua tukevat tutkimukset;
- iv) kilpailut parhaiden toimintatapojen palkitsemiseksi;
- v) tiedonvaihto, konferenssit, seminaarit, työpajat tai muut tekniset kokoukset ja aihekokonaisuuksien hallinnointi;
- vi) tiedonlevitys-, tiedotus- ja viestintätoimet.

Tähän eivät kuulu tuotteiden, prosessien tai palveluiden markkinoille saattaminen, markkinointi tai myynnin edistäminen.

3. Yhteisrahoitteisten toimien valinta perustuu komission Internet-sivulla julkaistuihin ehdotuspyyntöihin voimassa olevien rahoitussäännösten mukaisesti.
 4. Yhteisön tukea koskeviin hakemuksiin on tarvittaessa liitettävä rahoitussuunnitelma, joka sisältää hankkeiden rahoituksen kaikki osatekijät, mukaan luettuina yhteisöltä pyydettävä rahoitustuki sekä kaikista muista lähteistä pyydetty tai saatu tuki.
 5. Liitännäistoimenpiteet toteutetaan tarjouspyynnön voimassa olevien rahoitussäännösten mukaisesti.
-